

გადაწყვეტილება №გ-1/378/2018

შპს „ა“-ს შემოწმების დასრულების შესახებ

ქ. თბილისი

28/06/2018

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის 2018 წლის 12 მარტის №03/48 ბრძანების შესაბამისად, 2018 წლის 12 თებერვლიდან 2018 წლის 20 ივნისის ჩათვლით პერიოდში შემოწმდა შპს „ა“-ს (ს/კ *****) (შემდგომში - კომპანია) მიერ ვებგვერდზე - http://****.ge/ საარბიტრაჟო წარმოების მონაწილე პირების პერსონალური მონაცემების გამჟღავნების კანონიერება.

შემოწმების შედეგად გამოვლინდა შემდეგი გარემოებები:

- კომპანია წარმოადგენს არბიტრაჟს და განიხილავს კერძო ხასიათის ქონებრივ დავებს მხარეთა შეთანხმების საფუძველზე.
- ვებგვერდი - www.***.ge ფუნქციონირებს 2013 წლიდან და მის ადმინისტრირებას ახორციელებს კომპანია. აღნიშნულ ვებგვერდზე 2013 წლის ივლისიდან დღემდე ქვეყნდება საარბიტრაჟო წარმოების მონაწილე პირების პერსონალური მონაცემების შემცველი, საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილებები (დადგენილება შეიცავს მხარეთა სახელებს, პირად ნომრებს, დავის საგნის შესახებ ინფორმაციას, კორესპონდენციის უშუალოდ ადრესატისთვის ჩაუბარებლობის მიზეზებს და ა.შ.).
- კომპანიის განმარტებით, დადგენილებები ვებგვერდზე ქვეყნდება მხოლოდ იმ საარბიტრაჟო საქმესთან დაკავშირებით, რომლის ფარგლებშიც კორესპონდენციის ჩაბარება ვერ მოხერხდა ადრესატ(ებ)ისათვის. კერძოდ, თუ საარბიტრაჟო საქმის განხილვის ფარგლებში მოპასუხეს მინიმუმ ორი მცდელობიდან არცერთხელ არ ჩაჰბარდა საარბიტრაჟო გზავნილი - საარბიტრაჟო სარჩელი და თანდართული დოკუმენტაცია იურიდიულ/ხელშეკრულებაში მითითებულ მისამართზე, არბიტრი იღებს გადაწყვეტილებას საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მოთხოვნათა შესაბამისად. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება (სასამართლო პრაქტიკის გათვალისწინებით) იგზავნება ერთხელ და მისი ჩაუბარებლობის შემთხვევაში ასევე ხდება საარბიტრაჟო

შეტყობინების საჯაროდ გავრცელება. ამასთან, კომპანიის დირექტორის განმარტებით, ვებგვერდზე - www.***.ge ქვეყნდება დადგენილების სრული ტექსტი, იმისათვის, რომ დაინტერესებულ პირს ჰქონდეს საარბიტრაჟო საქმესთან დაკავშირებული ინფორმაციის სრულად მიღების საშუალება.

- კომპანიის განმარტებით, არბიტრაჟი, დადგენილებათა ვებგვერდზე გამოქვეყნებისას ხელმძღვანელობს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით. „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის მიხედვით, თუ ამ კანონით ან მხარეთა შეთანხმებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, წერილობითი შეტყობინება მხარეებს ჩაბარდება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით სასამართლო შეტყობინებისა და დაბარებისთვის დადგენილი წესებით. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად კი, თუ მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია ან მისთვის სასამართლო უწყების ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება, სასამართლო უფლებამოსილია გამოიტანოს განჩინება სასამართლო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ. სასამართლო შეტყობინება საჯაროდ ვრცელდება შესაბამის სასამართლოს შენობაში თვალსაჩინო ადგილზე ან ვებგვერდზე განთავსებით ან დაინტერესებული მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში – მისივე ხარჯებით იმ გაზეთში, რომელიც მასობრივადაა გავრცელებული მხარის საცხოვრებელი ადგილის შესაბამის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში, ან ინფორმაციის სხვა საშუალებებში გამოქვეყნებით.
- შემოწმების ფარგლებში კომპანიის მიერ მოწოდებულ იქნა რამდენიმე საარბიტრაჟო საქმესთან დაკავშირებით საქმეში დაცული „შეტყობინების ბარათები გზავნილების ჩაბარების შესახებ“, რომლითაც დასტურდება კომპანიის მხრიდან მხარისათვის საარბიტრაჟო გზავნილის - საარბიტრაჟო სარჩელისა და თანდართული დოკუმენტაციის სულ მცირე ორჯერ გაგზავნის (უშედეგო) მცდელობები.
- გარდა კანონისმიერი ვალდებულებისა, დადგენილებების ვებგვერდზე საჯაროდ განთავსების საფუძვლად კომპანიამ ასევე მიუთითა საარბიტრაჟო წარმოების მხარეთა თანხმობა და ინსპექტირების ფარგლებში ნიმუშის სახით წარმოადგინა ერთ-ერთი ხელშეკრულება, რომლის ** პუნქტის მიხედვით, „მხარეები თანხმდებიან, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ვერ ხერხდება მხარისათვის შეტყობინების/სარჩელის/კორესპონდენციის ჩაბარება, არბიტრაჟი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება საჯარო შეტყობინების გავრცელების შესახებ. საჯარო შეტყობინება გამოქვეყნდება შპს „ს“-ს ვებგვერდზე www.***.ge. ამავე ხელშეკრულების ** პუნქტის მიხედვით, „მხარეები თანხმდებიან, რომ შპს „ა“-ს დებულება წარმოადგენს მხარეთა შორის დადებული წინამდებარე საარბიტრაჟო შეთანხმების განუყოფელ ნაწილს [...] მხარეები გაცნობილნი არიან აღნიშნულ დებულებას, ეთანხმებიან მას და მისი ხილვა ნებისმიერ დროს შესაძლებელია ვებგვერდზე www.***.ge. ამავე დებულების ** პუნქტის თანახმად, „თუ მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია ან მისთვის უწყების/სარჩელის ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება, არბიტრაჟი უფლებამოსილია გამოიტანოს დადგენილება შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ. საჯარო შეტყობინება ხორციელდება არბიტრაჟის ვებგვერდის - www.***.ge საშუალებით,

აღნიშნულ შემთხვევაში უწყება/სარჩელი მხარისათვის ჩაბარებულად ჩაითვლება ვებგვერდზე გამოქვეყნების დღიდან მე-7 დღეს.“

- მიუხედავად იმისა, რომ კორესპონდენცია მხარისათვის ჩაბარებულად ითვლება ვებგვერდზე გამოქვეყნების დღიდან მე-7 დღეს (რის შესახებაც ასევე მითითებულია კომპანიის დებულებაში), კომპანიის განმარტებით, დადგენილებების ვებგვერდზე განთავსება/შენახვა (7 დღეზე მეტი ვადით) წარმოადგენს ერთგვარ მექანიზმს, რომელიც დაიცავს საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებას გაუქმებისაგან სამომავლოდ გასაჩივრების შემთხვევაში. მისივე განმარტებით, საჯარო პუბლიკაციების ვებგვერდზე არსებობა ემსახურება როგორც მხარეთა, ასევე უშუალოდ კომპანიის კანონიერ ინტერესებს, რათა კომპანიის/არბიტრის კეთილსინდისიერება/მიუკერძოებლობა არ გახდეს სადავო და არ წარმოშვას მისი პასუხისმგებლობის საკითხი.
- შპს „ა“-ს დებულების *-ე მუხლის თანახმად, მხარეებს უფლება აქვთ გაასაჩივრონ საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება „არბიტრაჟის შესახებ“ კანონის მოთხოვნათა დაცვით; ამავე დებულების *-ე მუხლის მიხედვით, მხარეს/მხარეებს უფლება აქვთ მოითხოვონ არბიტრაჟის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გაუქმება „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საფუძველებით. „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 42-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად კი, „ამ კანონის ფარგლებში საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების საწინააღმდეგო ერთადერთი საპროცესო საშუალებაა საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების გაუქმება, რაც უნდა განხორციელდეს ამ მუხლის მე-2–მე-5 პუნქტების შესაბამისად“. ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით, „მხარემ საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების გაუქმების შესახებ საჩივარი სასამართლოში შეიძლება წარადგინოს ამ გადაწყვეტილების მისთვის ჩაბარებიდან 90 დღის განმავლობაში“.
- კომპანიის განმარტებით, პრაქტიკაში, მხარემ საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით მისი ჯეროვნად ინფორმირებულობის საკითხი სადავო შეიძლება გახადოს როგორც ზემოაღნიშნული 90 დღის ვადაში, ისე შემდგომში, სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების 10 წლიანი ხანდაზმულობის პერიოდში. „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის მიხედვით, საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების ცნობა-აღსრულებას ახორციელებენ საქართველოს სააპელაციო სასამართლოები და საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების აღსრულება ხორციელდება სწორედ სააპელაციო სასამართლოს განჩინების საფუძველზე, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 142-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადასტურებული მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადაა ათი წელი, მაშინაც კი, როცა ეს მოთხოვნა უფრო ნაკლებ ხანდაზმულობას ექვემდებარება. შესაბამისად, მხარეს აქვს სასამართლოს მიერ სააღსრულებო ფურცლის გამოცემიდან 10 წლიანი ვადა მისი იძულებით აღსასრულებლად მისაქცევად. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კომპანიის დირექტორის განმარტებით, ვინაიდან, კომპანია საჩივრის შესაძლო შეტანის კონკრეტულ ვადას წინასწარ ვერ განსაზღვრავს (შესაძლებელია კრედიტორმა პირობითად 9 წლის შემდგომ დაიწყოს აღსრულების

პროცესი, ხოლო მოვალემ სწორედ აღსრულების პროცესის დაწყების შემდგომ გახადოს სადავო არბიტრაჟის მხრიდან საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით მისი ჯეროვნად ინფორმირებულობის საკითხი), კომპანია იძულებულია თითოეული დოკუმენტი შეინახოს იმავე ფორმით და უზრუნველყოს მისი ხელმისაწვდომობა იმავე ელექტრონულ მისამართზე, სადაც ის გამოქვეყნდა, რაზეც საარბიტრაჟო საქმის ყველა მხარეს აქვს (ხელშეკრულებით) თანხმობა გაცხადებული.

- „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე და 45-ე მუხლები არეგულირებს საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებების ცნობისა და აღსრულების საკითხებს, რაც თავის მხრივ გულისხმობს საარბიტრაჟო სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების პროცედურული გამართულობის შემოწმებასაც. კომპანიის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლოს მიერ არბიტრაჟის გადაწყვეტილების ცნობისა და აღსრულების პროცესში დადგენილების ვებგვერდზე გამოქვეყნების საკითხი მოწმდება მატერიალური ფორმით წარდგენილი დოკუმენტების დათვალიერებით. კომპანიის დირექტორის განმარტებით, არსებობს რისკი, რომ მხარემ სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების ეტაპზე დაიწყოს მტკიცება, რომ იგი არ იყო ინფორმირებული საარბიტრაჟო განხილვის ეტაპზე და მიუხედავად იმისა, რომ არსებობს შესაძლებლობა, რომ ყველა საჯარო პუბლიკაცია იყოს ამობეჭდილი და ინახებოდეს საქმეში მატერიალური სახით (რაც ასევე კეთდება კომპანიის მიერ), აღნიშნული ვერ იქნება სრულყოფილი დასტური იმისა, რომ პუბლიკაცია საჯაროდ ნამდვილად გავრცელდა და იმ ფაქტის დადასტურება, რომ დადგენილება ნამდვილად გამოქვეყნდა საჯაროდ, კომპანიას შეუძლია მხოლოდ იმ გზით, რომ ვებგვერდზე განთავსებული ჰქონდეს დადგენილებები. კომპანიამ ასევე მიუთითა, რომ საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების ცნობა-აღსრულებისათვის შუამდგომლობის სასამართლოში წარმოდგენის ვადა კომპანიის მიერ დადგენილი არ არის, ამასთან, კომპანიას არ მიეწოდება ინფორმაცია იმ გადაწყვეტილებათა შესახებ, რომელიც მიექცა აღსასრულებლად. აღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, კომპანიის მოსაზრებით, საჯარო პუბლიკაციების განთავსების ფაქტის სხვადასხვა დროს გადამოწმების საჭიროების წარმოშობის პირობებში, საარბიტრაჟო წარმოების მონაწილე პირების პერსონალური მონაცემების შემცველი საჯარო პუბლიკაციების კომპანიის ვებგვერდზე გამოქვეყნების ვადების წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია.
- კომპანიის განმარტებით, კომპანიას აქვს ვებგვერდის სრული ადმინისტრირების, მათ შორის ვებგვერდზე გამოქვეყნებული ინფორმაციის წაშლის შესაძლებლობა. კომპანიის განმარტებით, დღიდან არსებობისა, კომპანიისთვის არავის მიუმართავს ვებგვერდზე განთავსებული ინფორმაციის წაშლის მოთხოვნით. ამასთან, საარბიტრაჟო სასამართლოს გადაწყვეტილება არასდროს გამხდარა სადავო იმ მოტივით, რომ საჯარო პუბლიკაცია არ განხორციელებულა, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს კომპანიის მიერ დაცული მექანიზმის ეფექტურობას, რომლის მიხედვითაც ხდება დადგენილების როგორც მატერიალური, ასევე ელექტრონული სახით შენახვა.

შემოწმების შედეგად დადგენილი სხვა გარემოებები

- შემოწმების ფარგლებში, საარბიტრაჟო და სასამართლო გადაწყვეტილებების ვებგვერდებზე გამოქვეყნების პრაქტიკასთან დაკავშირებით, თბილისის სააპელაციო სასამართლოსგან დამატებითი ინფორმაციის მიღების მიზნით, სასამართლოს ეთხოვა უფლებამოსილი პირის გამოცხადების უზრუნველყოფა პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატში.
- 2018 წლის 25 მაისს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატში გაიმართა შეხვედრა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლესთან, რა დროსაც მოსამართლემ მიუთითა, რომ საჯარო პუბლიკაციის ვებგვერდზე განთავსებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლით, ამასთან, ვინაიდან, კოდექსის მიზნებიდან გამომდინარე, ყველანაირი დოკუმენტი ჩაბარებულად ითვლება საჯარო შეტყობინების განთავსებიდან მეშვიდე დღეს, აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ ინფორმაციის განთავსების სხვა მიზანი აღარ არსებობს და ინფორმაცია ვებგვერდიდან იშლება. მისივე განმარტებით, ვებგვერდზე ინფორმაციის განთავსების ფაქტი, როგორც წესი, დამტკიცებადია და აღნიშნული წარმოდგენს ტექნიკურ საკითხს. ამასთან, მოსამართლემ სასამართლო პრაქტიკაში ვერ გაიხსენა შემთხვევა, როდესაც საჯარო პუბლიკაციის განთავსება გამხდარიყო სადავო.
- მოსამართლემ ასევე მიუთითა, რომ სასამართლო პრაქტიკაში, საჯარო პუბლიკაციის შემთხვევაში, საქმეში მონაწილე ყველა პირის პერსონალური მონაცემები მიეთითება სრულად, რაც საჭიროა იმისათვის, რომ დაინტერესებულმა პირმა სასამართლოში წარმოების შესახებ (როგორც დავის საგნის, ასევე მონაწილე ყველა პირის შესახებ) მიიღოს სრული ინფორმაცია. ამასთან, საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების ცნობა-აღსრულების ეტაპზე, მოპასუხე მხარეს ეძლევა განცხადების/პოზიციის წარმოდგენის საშუალება, რა დროსაც ის უფლებამოსილია სადავო გახადოს „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 42-45 მუხლებით განსაზღვრული საფუძვლები (*აღნიშნული მუხლები მათ შორის ითვალისწინებს საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების გაუქმების, საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების ცნობასა და აღსრულებაზე უარის თქმის საფუძვლებს*). ასეთ შემთხვევაში, მოპასუხეს შეუძლია სადავო გახადოს არბიტრაჟის მხრიდან საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით მისი ჯეროვნად ინფორმირებულობის (მათ შორის საჯარო პუბლიკაციის განთავსების გზით) საკითხი, შესაბამისი მტკიცებულებ(ებ)ის წარმოდგენა კი მხარეთა პრეროგატივაა.
- მოსამართლემ აღნიშნა, რომ საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების აღსრულების თაობაზე სასამართლოს განჩინების გამოტანის (და სააღსრულებო ფურცლის გაცემის) შემდეგ მხარეს, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 421-ე მუხლის შესაბამისად, შეუძლია სადავო გახადოს უშუალოდ კანონიერ ძალაში შესული სააპელაციო სასამართლოს განჩინება, როდესაც არსებობს გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის (422-ე მუხლი) ან ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო საქმის წარმოების განახლების შესახებ (423-ე მუხლი) განცხადების წანამძღვრები. მოსამართლემ გამოთქვა ვარაუდი, რომ ასეთ დროს შესაძლებელია მხარემ, მათ შორის, სადავო გახადოს არბიტრაჟის მხრიდან მისი

ჯეროვნად ინფორმირებულობის საკითხიც და შესაბამისი მტკიცებულებების წარმოდგენის ტვირთი მას ეკისრება. სასამართლოს პოზიციით, არბიტრაჟი უნდა ინახავდეს საარბიტრაჟო საქმისწარმოების მასალებს (მათ შორის საჯარო პუბლიკაციებს), თუმცა ვებგვერდზე განთავსებიდან 7 დღის შემდეგ აღნიშნული პუბლიკაციების ვებგვერდზე დატოვების/ხელმისაწვდომობის აუცილებლობა ვერ განმარტა.

შემოწმების შედეგად გამოვლენილი სამართალდარღვევა

შემოწმების ფარგლებში, 2018 წლის 20 ივნისს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის უფლებამოსილი პირის მიერ შედგა №0000608 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი კომპანიის მიერ „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით განსაზღვრული პრინციპების დარღვევის ფაქტზე. კომპანიის წარმომადგენელმა ხელი მოაწერა ოქმს, თუმცა ახსნა-განმარტება ოქმში არ დაუფიქსირებია.

სამოტივაციო ნაწილი

*შპს „ა“-ს მიერ პერსონალური მონაცემების ვებგვერდზე - www.***.ge გასაჯაროების კანონიერება.*

შემოწმების შედეგად დგინდება, რომ კომპანია საკუთარ ვებგვერდზე - www.***.ge 2013 წლის ივლისიდან დღემდე აქვეყნებს საარბიტრაჟო წარმოების მონაწილე პირების პერსონალური მონაცემების შემცველი საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილებებს (დადგენილება შეიცავს მხარეთა სახელებს, პირად ნომრებს, დავის საგნის შესახებ ინფორმაციას და ა.შ.). გამოქვეყნებული ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისთვის. „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის (შემდგომში - „კანონი“) მე-2 მუხლის „ა“, „დ“ და „ვ“ პუნქტების თანახმად, სახეზეა პერსონალურ მონაცემთა გასაჯაროების გზით დამუშავება მონაცემთა დამმუშავებლის შპს „ა“-ს მიერ.

შემოწმების ფარგლებში კომპანია მიუთითებდა, რომ მონაცემების გამოქვეყნება გულისხმობს მისთვის კანონმდებლობით დაკისრებული ვალდებულებების შესრულებას, ხორციელდება მონაცემთა სუბიექტების თანხმობით და ემსახურება საარბიტრაჟო განხილვის მხარეების და თავად არბიტრაჟის კანონიერი ინტერესების დაცვას. კანონის მე-5 მუხლის „ა“, „გ“ და „ე“ პუნქტების თანახმად, მონაცემთა დამუშავება დასაშვებია მონაცემთა სუბიექტის თანხმობით ან/და თუ მონაცემთა დამუშავება საჭიროა მონაცემთა დამმუშავებლის მიერ მისთვის კანონმდებლობით დაკისრებული მოვალეობების შესასრულებლად, ან/და მონაცემთა დამუშავება აუცილებელია მონაცემთა დამმუშავებლის ან მესამე პირის კანონიერი ინტერესების დასაცავად, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არსებობს მონაცემთა სუბიექტის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის აღმატებული ინტერესი.

განსახილველ შემთხვევაში, კომპანიის მიერ დადგენილებათა ვებგვერდზე გამოქვეყნებისას გასათვალისწინებელია კორესპონდენციის ჩაბარების საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო

კოდექსით და „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესები. აღნიშნული კანონის 26-ე და 27-ე მუხლების, 30-ე მუხლის მე-2 პუნქტის და 33-ე მუხლის შესაბამისად, საარბიტრაჟო დავის განხილვა იწყება არბიტრაჟში ამ დავის გადაცემის შესახებ შეტყობინების საარბიტრაჟო მოპასუხის მიერ მიღების დღეს, თუ მხარეთა შეთანხმებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. საარბიტრაჟო მოპასუხე წარმოადგენს შესაგებელს საარბიტრაჟო სარჩელში მითითებულ ფაქტებსა და გარემოებებზე. თუ ერთ-ერთი მხარე არასაკაპიო მიზეზით არ ცხადდება საქმის განხილვაზე ან არ წარმოადგენს თავის პოზიციასა და მტკიცებულებებს, არბიტრაჟს შეუძლია განაგრძოს საქმის განხილვა და გამოიტანოს გადაწყვეტილება მის ხელთ არსებული მტკიცებულებების საფუძველზე, თუ მხარეთა შეთანხმებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. თუ ამ კანონით ან მხარეთა შეთანხმებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, წერილობითი შეტყობინება მხარეებს ჩაჰბარდებათ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით სასამართლო შეტყობინებისა და დაბარებისთვის დადგენილი წესებით. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად კი, თუ მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია ან მისთვის სასამართლო უწყების ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება, სასამართლო უფლებამოსილია გამოიტანოს განჩინება სასამართლო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ. ამასთან, კომპანიის ვებგვერდზე საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილებები ქვეყნდება მხოლოდ იმ საარბიტრაჟო საქმესთან დაკავშირებით, რომლის ფარგლებშიც კორესპონდენციის ჩაბარება ვერ მოხერხდა უშუალოდ საარბიტრაჟო წარმოების მოპასუხისთვის. როგორც აღინიშნა, დავის გადაცემის შესახებ შეტყობინების საარბიტრაჟო მოპასუხის მიერ მიღება საარბიტრაჟო განხილვის დაწყების საფუძველია, საარბიტრაჟო შესაგებლის წარმოდგენა კი მხარის მნიშვნელოვანი კანონიერი ინტერესია, რაც საარბიტრაჟო დავის დაწყების და სარჩელის შესახებ ინფორმაციის მიღების გარეშე ვერ დაკმაყოფილდება. ამასთან, როგორც შემოწმების ფარგლებში გამოირკვა, კომპანიით, როგორც დავის განმხილველი არბიტრით დაინტერესებული პირები აცხადებენ თანხმობას საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილების გამოქვეყნებაზე. კერძოდ, ინსპექტირების ფარგლებში ნიმუშის სახით კომპანიამ წარმოადგინა ერთ-ერთი ხელშეკრულება, რომლის *** პუნქტის მიხედვით, „მხარეები თანხმდებიან, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ვერ ხერხდება მხარისათვის შეტყობინების/სარჩელის/კორესპონდენციის ჩაბარება, არბიტრაჟი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება საჯარო შეტყობინების გავრცელების შესახებ. საჯარო შეტყობინება გამოქვეყნდება შპს „ა“-ს ვებგვერდზე www.***.ge. ამავე ხელშეკრულების *** პუნქტის თანახმად, „მხარეები თანხმდებიან, რომ შპს „ა“-ს დებულება წარმოადგენს მხარეთა შორის დადებული წინამდებარე საარბიტრაჟო შეთანხმების განუყოფელ ნაწილს [...] მხარეები გაცნობილნი არიან აღნიშნულ დებულებას, ეთანხმებიან მას და მისი ხილვა ნებისმიერ დროს შესაძლებელია ვებგვერდზე www.***.ge.“ ამავე დებულების ** პუნქტის მიხედვით, „თუ მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია ან მისთვის უწყების/სარჩელის ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება, არბიტრაჟი უფლებამოსილია გამოიტანოს დადგენილება შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ. საჯარო შეტყობინება ხორციელდება არბიტრაჟის ვებგვერდის საშუალებით www.***.ge.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კომპანიის მიერ პერსონალური მონაცემების შემცველი საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილებების საკუთარ ვებგვერდზე - www.***.ge გამოქვეყნების მე-5 მუხლის „ა“, „გ“ და „ე“ პუნქტებით გათვალისწინებული სამართლებრივი საფუძვლები სახეზეა, თუმცა „პერსონალური მონაცემების ავტომატური დამუშავებისას ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ“ კონვენციის (შემდგომში - კონვენცია) მე-5 მუხლის „ე“ პუნქტის და „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 და მე-5 მუხლების შესაბამისად, მონაცემთა დამუშავების კანონიერებისთვის აუცილებელია როგორც დამუშავების სამართლებრივი საფუძვლების არსებობა, ასევე მონაცემთა დამუშავების კანონით განსაზღვრული პრინციპების დაცვა. კერძოდ, კონვენციის მე-5 მუხლის „ე“ პუნქტის მიხედვით, პერსონალური მონაცემები, რომლებიც ექვემდებარებიან ავტომატიზირებულ დამუშავებას დაცული უნდა იყოს იმ ფორმით, რომელიც იძლევა მონაცემთა სუბიექტის იდენტიფიკაციის საშუალებას მხოლოდ იმ დროში, რაც საჭიროა იმ მიზნებისათვის, რისთვისაც ინახება ეს მონაცემები. კანონის მე-4 მუხლის „ბ“, „გ“ და „ე“ პუნქტების თანახმად კი, მონაცემები შეიძლება დამუშავდეს მხოლოდ კონკრეტული, მკაფიოდ განსაზღვრული, კანონიერი მიზნებისათვის. დაუშვებელია მონაცემთა შემდგომი დამუშავება სხვა, თავდაპირველ მიზანთან შეუთავსებელი მიზნით; მონაცემები შეიძლება დამუშავდეს მხოლოდ იმ მოცულობით, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი კანონიერი მიზნის მისაღწევად. მონაცემები უნდა იყოს იმ მიზნის ადეკვატური და პროპორციული, რომლის მისაღწევადაც მუშავდება ისინი; მონაცემები შეიძლება შენახულ იქნეს მხოლოდ იმ ვადით, რომელიც აუცილებელია მონაცემთა დამუშავების მიზნის მისაღწევად. იმ მიზნის მიღწევის შემდეგ, რომლისთვისაც მუშავდება მონაცემები, ისინი უნდა დაიბლოკოს, წაიშალოს ან განადგურდეს ან შენახული უნდა იქნეს პირის იდენტიფიცირების გამომრიცხავი ფორმით, თუ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

შემოწმების ფარგლებში დადგინდა, რომ კომპანიის ვებგვერდზე პერსონალური მონაცემების შემცველი საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილებები ქვეყნდება განუსაზღვრელი ვადით. დადგენილება ქვეყნდება შეტყობინების უშუალოდ მოპასუხის მიერ ჩაუბარებლობისას და გამოქვეყნებული რჩება ყველა შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა გასულია თუ არა ჩაბარების 7 დღიანი ვადა, წარმოადგინა თუ არა საარბიტრაჟო შესაგებელი მხარემ, დასრულდა თუ არა დავა და ა.შ. კომპანიის მიერ პერსონალური მონაცემების შემცველი დადგენილებების ვებგვერდზე - www.***.ge არსებული წესითა და პირობებით გამოქვეყნება არ შეესაბამება კანონის მე-4 მუხლით განსაზღვრულ პრინციპებს. კერძოდ, როგორც აღნიშნა, კანონის მე-4 მუხლის „ბ“, „გ“ და „ე“ პუნქტების საფუძველზე, კომპანია ვალდებულია მონაცემები დაამუშავოს მხოლოდ კონკრეტული, მკაფიოდ განსაზღვრული, კანონიერი მიზნებისათვის და მიზნის პროპორციული მოცულობით. აღნიშნული მიზნის მიღწევის შემდეგ კი მონაცემები უნდა დაიბლოკოს, წაიშალოს ან განადგურდეს ან შენახული უნდა იქნეს პირის იდენტიფიცირების გამომრიცხავი ფორმით. მოცემულ შემთხვევაში, გარკვეული გარემოებების დადგომისას მონაცემთა გამოქვეყნების კანონიერი მიზანი (მხარის ინფორმირება, გზავნილის ჩაბარება) მიიღწევა, თუმცა მონაცემების გამოქვეყნებისას კომპანია აღნიშნულს არ ითვალისწინებს. „არბიტრაჟის

შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლის მე-2 ნაწილის, ასევე, კომპანიის დებულების ** პუნქტის შესაბამისად, უწყება/სარჩელი მხარისათვის ჩაბარებულად ჩათვლება ვებგვერდზე გამოქვეყნების დღიდან მე-7 დღეს. ამდენად, დადგენილების გამოქვეყნების საპროცესო-სამართლებრივი მიზანი მიღწეულია მისი გამოქვეყნებიდან მე-7 დღეს. აღნიშნული ვადის გასვლასთან ერთად კომპანიის კანონიერი მიზანი - შეტყობინება მხარისთვის ჩაბარებულად ჩათვალოს და დაიწყოს საარბიტრაჟო წარმოება - მიღწეულია.

ვერ იქნება გაზიარებული კომპანიის არგუმენტაცია, რომ დადგენილებების ვებგვერდზე განთავსება 7 (შვიდი) დღეზე მეტი ვადით წარმოადგენს ერთგვარ მექანიზმს, რომელიც დაიცავს საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებას გაუქმებისაგან სამომავლოდ გასაჩივრების შემთხვევაში, ვინაიდან, საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით მხარემ მისი ჯეროვნად ინფორმირებულობის საკითხი შესაძლოა სადავო გახადოს. საგულისხმოა, რომ „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, თუ მხარეთა შორის არ არსებობს შეთანხმება საარბიტრაჟო განხილვის წესის შესახებ, მაშინ დავა განიხილება არბიტრაჟის მიერ დადგენილი წესით. ამდენად, კომპანიის საარბიტრაჟო განხილვას ექვემდებარებიან მხარეები, რომლებიც ეცნობიან და ეთანხმებიან კომპანიის დებულებას საარბიტრაჟო განხილვის წესების შესახებ. აღნიშნული დებულება ყველასთვის ხელმისაწვდომი ფორმით გამოქვეყნებულია კომპანიის ვებგვერდზე და უმეტეს შემთხვევაში წარმოადგენს მხარეთა საარბიტრაჟო შეთანხმების განუყოფელ ნაწილს. აღნიშნული დებულების მე-* პუნქტში კი ნათლად არის ჩამოყალიბებული დადგენილების საჯაროდ გამოქვეყნების წესი და პირობები. ამდენად, მხარისთვის წინასწარვე ცნობილია შეტყობინების ჩაბარების აღნიშნული წესი, თავის მხრივ, აღნიშნული სახელშეკრულებო რეგულაციაც ადასტურებს კომპანიის მიერ კორესპონდენციის არსებული წესით ჩაბარებას. ამასთან, კომპანია დამატებით ინახავს ყველა საჯარო პუბლიკაციას ამობეჭდილი სახით, რაც ასევე ადასტურებს შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების ფაქტს. პუბლიკაციის საჯაროდ გავრცელების ფაქტის დადასტურება არ საჭიროებს მონაცემთა განუსაზღვრელი ვადით გასაჯაროებას. ამასთან, კონკრეტული დადგენილების გამოქვეყნების ფაქტის დადასტურება შესაძლებელია გამოქვეყნებული დადგენილების დეპერსონალიზების შემდგომაც, მხოლოდ საქმის ნომრის მეშვეობითაც. ასევე მხედველობაშია მისაღები ის გარემოებაც, რომ მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, არსებობს გამოქვეყნების ფაქტის დადასტურების სხვა მექანიზმებიც, მაგალითად, საჭიროების შემთხვევაში, ნოტარიუსის ან სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს ფაქტების კონსტატირების სერვისის გამოყენებით.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ შემოწმების ფარგლებში, საარბიტრაჟო და სასამართლო გადაწყვეტილებების ვებგვერდებზე გამოქვეყნების პრაქტიკასთან დაკავშირებით მოსაზრებები ეთხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოსაც. სასამართლოს პოზიციით, საჯარო პუბლიკაციის ვებგვერდზე განთავსებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლით, ამასთან, ვინაიდან კოდექსის მიზნებიდან გამომდინარე ყველანაირი დოკუმენტი ჩაბარებულად ითვლება საჯარო შეტყობინების განთავსებიდან მეშვიდე დღეს, აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ

ინფორმაციის განთავსების სხვა მიზანი აღარ არსებობს და ინფორმაცია ვებგვერდიდან იშლება. განსახილველ შემთხვევაშიც, დადგენილების კომპანიის ვებგვერდზე განთავსებიდან 7 დღის შემდეგ აღნიშნული პუბლიკაციების ვებგვერდზე განუსაზღვრელი ვადით დატოვების/ხელმისაწვდომობის აუცილებლობა არ იკვეთება.

ამდენად, განხილულ შემთხვევებში, „პერსონალური მონაცემების ავტომატური დამუშავებისას ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ“ კონვენციის მე-5 მუხლის „ე“ და „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის „ბ“, „გ“ და „ე“ პუნქტების გათვალისწინებით, კომპანიის ვებგვერდზე - www.***.ge პერსონალური მონაცემების შემცველი საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილებების განუსაზღვრელი ვადით გასაჯაროება არ არის საჭირო და აუცილებელი კომპანიის კანონიერი მიზნის მისაღწევად და არღვევს მონაცემთა დამუშავების კანონით განსაზღვრულ პრინციპებს, რაც წარმოადგენს კანონის 44-ე მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას და კომპანიისთვის ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების საფუძველს. პასუხისმგებლობის კონკრეტული ფორმის განსაზღვრისას პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორი საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 33-ე და 264-ე მუხლების საფუძველზე ითვალისწინებს ჩადენილი დარღვევის ხასიათს (დამუშავებული მონაცემების მოცულობას) და მიზანშეწონილად მიიჩნევს ადმინისტრაციული სახდელის სახით ჯარიმის დაკისრებას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსისა და „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2, მე-4, მე-5, 27-ე, 35-ე, 39-ე, 44-ე და 55-ე მუხლების საფუძველზე,

ინსპექტორმა გადაწყვიტა:

1. შპს „ა“ (ს/კ *****) ცნობილ იქნეს სამართალდამრღვევად „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩადენაში და ადმინისტრაციული სახდელის სახით შეეფარდოს ჯარიმა 500 (ხუთასი) ლარის ოდენობით, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №0000608;
2. ჯარიმის გადახდა გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 30 დღის განმავლობაში უნდა მოხდეს შემდეგ ანგარიშზე ჩარიცხვით: სახაზინო კოდი/ანგარიშის ნომერი 302003242;
3. დაევალოს შპს „ა“-ს არაუგვიანეს 2018 წლის 01 აგვისტოსი:
  - 3.1. შეაფასოს და განსაზღვროს თუ რა ვადით და რა მოცულობით არის საჭირო პერსონალური მონაცემების შემცველი საარბიტრაჟო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ დადგენილებების მის კუთვნილ ვებგვერდზე - www.***.ge გამოქვეყნება შესაბამისი კანონიერი მიზნის მისაღწევად;

- 3.2. უზრუნველყოს ზემოაღნიშნული ვადის გასვლის შემდგომ არსებული მდგომარეობით გასაჯაროებული მონაცემების წაშლა ან პირის იდენტიფიცირების გამომრიცხავი ფორმით დამუშავება;
- 3.3. გატარებული ღონისძიებების შესახებ წერილობით აცნობოს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორს.
4. შპს „ა“-ს ეცნობოს მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ;
5. გადაწყვეტილება შესაძლებელია გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოში (ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კილომეტრი №6) ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან 10 (ათი) დღის ვადაში.

ნიკოლოზ ბრეგვაძე

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის მოადგილე/პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის მოვალეობის შემსრულებელი